

Yavaş Şehirler Yaratmak

Yaşamın sadeleştirilmesi ve bilgi akışının insan beyninde düzenlenmesi için yavaş şehirler gerekiyor

Fütürizm akımını başlatan İtalyanlar şimdi de "Cittá Slow" diye "Yavaş Şehir" akımı başlattılar. Geçen yıl, yaşamın sadeleşmesi gerektiği ile ilgili bazı yorumlarda bulunmuş, bu konuda oldukça eleştiri almıştım. Artık insanlar bilgi, teknoloji ve kalabalık bombardımanından

bunalmış ve hafızalar "balık hafızası" kıvamına ulaşmış durumda. İnsanlar iki gün önce tanıştıkları insanları unutmaya başladı. Bu kadar hızlı bilgi akışlarını beyinleri düzenleyemediği gibi, bunun için de bir eğitim sürecinden geçmek zorunda olduklarının farkında değiller. Google ve diğerleri, arama motoru yaparak internet üzerindeki bilgileri düzenli olarak bilgisayar ekranlarımıza getiriyor. Ama beynimiz -en azından içinde yaşadığımız bu yıllarda- bilgisayardan daha hızlı olmasına rağmen, Google düzeninde çalışmıyor. Bunun nedeni; bilgisayarlarda duyu yok. Ama biz duygularımızı da bu arama motoru içine katıyoruz. Bunu önyargılarımızla sıvayıp, işin içinden çıkılmayacak bir arama motoru haline getiriyoruz.

Geçen ağustos ayında Toskana'ya gittiğimizde, Chianti'ye de uğramıştık. Bana bu kasaba yaşamıyor gibi gelmişti. 1999 yılından başlayarak dünyadaki ilk "Yavaş Şehir" olan Chianti'ye bugüne dek İtalya'da toplam 41 şehir ya da kasaba daha katılmış. İtalyanlar daha sonra aynen fütürizm

akımını yaydıkları gibi bu akımı Almanya, İngiltere, İspanya, Portekiz, Avusturya, Polonya ve Norveç'e de yaymış durumda.

Türkiye'de bunalan insanlar da aslında bir anlamda Yavaş Şehir'i uyguluyor. Ama gittikleri şehir ya da kasabalar sadece daha küçük ve yakında alacağı göçlerle aslında özledikleri yaşantıyı sağlamaktan uzak olabilecek. Örneğin Antalya özellikle yaz (sezon) dışı mevsimlerde tadına doyulmayan bir şehir. Ama şehrin gelişimine bakarsanız bundan 10 yıl sonra Antalya da beklentilerin ötesine çıkacak. Ya İzmir'e ne demeli? Bir İzmirli olarak bu şehirde bir yavaşlık olduğunun ben de farkındayım. Buna bağlı olarak orada ekonomi de yavaş. Ekonomiyi canlandıracak yeni alanları şehir keşfedemediği veya uygulayamadığı için sorunlar artarak devam

edecek. Ama buna rağmen şehir inanılmaz göç alıyor. Peki, Bodrum, Marmaris gibi kıyı kasabalarımız bu tanıma uyacaklar mı? Türkiye'de moda içgüdüğü onu hızlıca tüketme içgüdüğü ile doğru orantılıdır. Bodrum'u moda yapanlar şimdi Bodrum'un yaşanmaz hale getirdiklerinin farkındalar. Hele Bodrum'a giden uçakların koltuklarının yüzde 90'ının "business" yolcuları

tarafından kullanıldığını dikkate alırsak, orada bulunma amaçlarının trendi yakalamak olduğunu rahatlıkla anlayabiliyoruz. Uçaktan inenler, evlere, otellere ve sonra eğlence yerlerine dağılıyorlar. Hafta sonuna sığmak zorunda olan yaşam doğaldır ki hızın en yüksek sınırında oluyor. Sonra o kalabalık, her yıl birkaç gün her geçen gün azalan yaz sezonunun sonu ile yok olup gidiyor. Böyle bakıldığında tatil yöreleri sezon dışında Yavaş Şehir gibi gözüküyorlar. Ancak bu konseptte tüm sezon olarak bakmak gerekir. O yüzden Bodrum ve diğer tatil kasabaları da Yavaş Şehir adayı olmaktan uzaklaşmış durumda.

Ben örnek vererek hedef göstermek istemiyorum ama sanki bana Assos bu iş için çok uygun gibi geliyor. Öncelikle nüfusu 50 binden az. Çok hızlı ulaşım olmadığı için trend olmuyor. Daha da önemlisi büyük bir bölümü SİT alanı olduğu için yeni yapı ve ağır restorasyon yapılamıyor. Türkiye'deki son dönemdeki hızlı zenginlerin Google, Apple, Microsoft ve FaceBook benzeri yeni ekonomi şirketleri sahiplerinin değil de bilinen en eski ekonomi olan arsa sahipleri olduğu dikkate alınırsa en azından SİT ile korunmuş bölgelerin Türkiye'de Yavaş Şehir olmaya sanki daha iyi aday olacağını düşünüyorum.

Yavaş Şehir konsepti sistematik olarak büyütülürken denetleme bence olayın en can alıcı noktası olacak ve denetlemeyi teknoloji (kartlar, kameralar vb) kullanarak yapmak kaçınılmaz olacak. Hele burası Türkiye'de bir yer olursa mutlaka kuralların en azından bir kere ihlali için elden gelen çaba gösterileceği için, Türkiye sayesinde daha farklı takip sistemleri de Yavaş Şehirler anayasasına eklenmeye devam edecektir.

Şahsen bu akımın arkasındaki motivasyonun hızlı yaşamdan bunalmak ve buna bir çözüm aramak olduğunu düşünerek, bu akımın ilerleyeceğini, Türkiye'de de mutlaka kabul görmesi gerektiğini düşünüyorum. Burada amaç ülkenin tanıtımı, turist ve döviz kazanmaktır. Bu amaçla seçilecek birkaç pilot kasaba bu proje içine dahil edilebilir. |BWT|

Artık insanlar bilgi, teknoloji ve kalabalık bombardımanından bunalmış ve hafızalar "balık hafızası" kıvamına gelmiş durumda